

MATHOT, Lodewijk-Jan (Antwerpen 26 augustus 1830 – Antwerpen 5 juli 1895).

Nam na het voltooien van zijn middelbare studies aan het Onze-Lieve-Vrouwcollege in Antwerpen het strohoedenbedrijf van zijn overleden vader over. Voorts hield Mathot zich aanvankelijk bezig met de studie en de vertaling van antieke auteurs. Zijn lidmaatschap van de letterkundige kring De Goudbloem inspireerde hem tot het schrijven van eigen literaire werken. Zijn verblijven in Jekkerdal en Rukkelingen, vanwaar zijn pseudoniem van L. van Ruckelingen, leverden de nodige stof voor zijn novellen. Later schreef hij ook nog twee drama's. Naast zijn literair werk hield Mathot zich ook bezig met historisch onderzoek. Hij publiceerde verschillende historische publicaties. Zijn *Geschiedenis der Oostenrijksche Nederlanden* werd in 1864 bekroond met de vijfjaarlijkse prijs voor geschiedenis. Samen met enkele vrienden richtte hij in 1853 het tijdschrift *Nederduitsch Overzicht* op, waarin hij artikelen in verband met de V.B. publiceerde. Aanvankelijk verdedigde hij de idee dat de V.B. niets met politiek mocht te maken hebben maar al gauw identificeerde hij Vlaamsgezindheid op politiek vlak met de **katholieke partij**. In zijn vlugschrift *Over de Vlaemsche belangen. Brief aan enen zoogezegden liberalen Vlaming* van 1858 beantwoordde Mathot de vraag of Vlaams-zijn katholiek-zijn impliceerde. Hij was de mening toegedaan dat Vlaams-zijn op zich, noch liberaal, noch katholiek betekende maar dat de Vlaamse rechten het best door de katholieke partij werden verdedigd. Hij betwijfelde dat de liberalen voldoende aandacht besteedden aan de

Vlaamse rechten. Bovendien was de Vlaamse volksaard volgens hem godsdienstig. In 1856 won Mathot de prijskamp die was uitgeschreven door het **Willemsfonds** en waarin over *De Vlaemsche Beweging. Bediedenis, doel, invloed, toekomst* moest worden geschreven. Zijn ideeën werkte hij verder uit in artikelen die in het tijdschrift **Noord en Zuid** verschenen. De V.B. was voor hem de voortzetting van de strijd tegen de Romaanse invloed en de beweging die toenadering zocht met Nederland. Van een staatkundige hereniging van België met Nederland was Mathot geen voorstander. Het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden was volgens hem een diplomatiek misbaksel. De **Belgische Revolutie** was een natuurlijk verschijnsel dat ook vanuit Nederland werd gesteund. Mathot was er wel van overtuigd dat Vlamingen en Nederlanders één volk met een gemeenschappelijke geest en taal vormden maar een staatkundige splitsing van Vlaanderen en Wallonië en een vereniging van Vlaanderen en Nederland sloot hij uit. Wel was hij voorstander van de opbouw van een algemene Nederlandse literatuur en van een samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen op economisch en militair vlak. De V.B. moest hiertoe bijdragen. Om dat te bereiken volstond het niet dat de Vlamingen zich spiegelden aan de Nederlanders maar moesten ook de Nederlanders de goede Vlaamse elementen overnemen. Over dit alles schreef hij in **Noord en Zuid** van november 1862 een belangrijk artikel onder de titel "Het eene Nederland. Vroeger-heden-later". Ondertussen moest de V.B. naar zijn oordeel ook strijden tegen de verfransing van Vlaanderen. Die verfransing kon maar ongedaan gemaakt worden nadat de Vlaamse en de Franse taal op gelijke voet werden geplaatst. Mathot eiste dan ook de vernederlandsing van het Vlaamse openbare leven. Langs verschillende kanalen zette hij zich in voor de Vlaamse kwestie. Hij trad toe tot de **Nederduitse Bond** waarvoor hij van 1863 tot 1872 in de Antwerpse gemeenteraad zetelde, werkte mee aan het tijdschrift *De Vlaemsche School* en werd lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde. In 1882 werd hij ondervoorzitter van het **Davidfonds**. Vanaf 1886 zetelde hij in de redactie van *Het Belfort*. Op het einde van zijn leven steunde Mathot de christen-democratie want door de hervorming van het stemrecht kon België voortaan door het volk worden geregeerd terwijl de invloed van de verfranste burgerij zou afnemen.

WERKEN: Artikelen in *Nederduitsch Overzicht*; **Noord en Zuid**; *De Vlaemsche School*; *Het Belfort*; – *De Vlaemsche Beweging. Bediedenis, doel, invloed, toekomst*, 1856; – *Over de Vlaemsche belangen. Brief aan enen zoogezegden liberalen Vlaming*, 1858; – *Antwoord van een jongen Antwerpenaer op de brieven van eenen ouden staetsman. I. De geestelijkheid. II. Het verpligtend onderwijs en de Vlaemsche Beweging. III. Het verpligtend onderwijs en de katholieke godsdienst. Een laetste woord over de Vlaemsche belangen*, 1858.

LITERATUUR: H. Sermon, 'Lodewijk-Jan Mathot', in *Jaarboek der KVATL* (1862), p. 72-92; – J.F. de Hert, 'Lodewijk-Jan

Mathot', in *Mengelingen*, nr. 96 (1896), p. 1-12; — L. Wils, *De politieke oriëntering van de Vlaamse Beweging*, 1959; — L. Wils, *Honderd jaar Vlaamse Beweging*, I, 1977.

FILIP BOUDREZ